

Het aanpassen van een volmacht na legalisatie: verwijtbaar handelen

January 25, 2018

Het Gerechtshof Amsterdam (het Hof) heeft op 31 oktober 2017 een arrest gewezen, waarin naar voren kwam dat een notaris (de Notaris) onzorgvuldig was geweest bij de controle van de volmachten met betrekking tot een levering van aandelen van een besloten vennootschap (BV1) naar een andere besloten vennootschap (BV2)¹. Na het tekenen van de verkoopvolmacht door de klager (Klager) en voor het passeren van de akte van levering, was de volmacht (buiten medeweten van Klager om) door een medewerker van de Notaris in het nadeel van Klager gewijzigd. Los van het feit of de Notaris wetenschap had van deze wijziging, had hij het behoren te weten en -in het verlengde daarvan- behoren te controleren of dit in overeenstemming was met de wil van partijen.

Achtergrond

De feiten waren als volgt. Klager was houder van 60% van de aandelen in BV1. Klager had op 30 september 2013 een verkoopvolmacht (de Verkoopvolmacht) getekend op het notariskantoor van de Notaris met betrekking tot de geplande verkoop van de aandelen aan een derde, BV2. Op diezelfde datum werd de handtekening van Klager gelegaliseerd door de Notaris.

Klager had tevens een adviseur (Y) die tijdens het ondertekenen van de Verkoopvolmacht aanwezig was. Y bleek (zonder dat Klager hiervan op de hoogte was) achteraf gezien de UBO van BV2 te zijn, de kopende vennootschap.

Op 31 oktober 2013 (dus reeds een maand nadat de Verkoopvolmacht van Klager was gelegaliseerd) vonden er kennelijk nog enkele wijzigingen plaats met betrekking tot de Verkoopvolmacht. Zo schreef een medewerker van de Notaris aan Y (die dus zowel adviseur van Klager was als de UBO van BV2) het volgende: "(...) Graag je akkoord op het concept van de akte en de eerste pagina van de volmacht op jullie gele papier afdrukken. Ik heb in de volmacht bij de koopsom nog toegevoegd dat de koopsom wordt omgezet in een lening. (...)" Deze punten zijn vervolgens (buiten medeweten om van Klager) aangepast in de Verkoopvolmacht.

Op diezelfde dag heeft de Notaris een akte levering aandelen verleden, waarbij de aandelen werden overgedragen. In de akte is (overeenkomstig de volmacht) vermeld dat de koopsom € 100.000,- bedroeg en dat de koper de koopsom aan Klager reeds had voldaan door middel van omzetting van de koopsom in een vordering tot geldlening (voor exact hetzelfde bedrag).

Verwijt Klager

Klager heeft de Notaris verweten onzorgvuldig te hebben gehandeld met betrekking tot (i) de Verkoopvolmacht, en (ii) de akte van levering van de aandelen.

De meest in het oog springende klachten van Klager waren de volgende: (i) de Notaris heeft de akte gepasseerd

zonder toestemming van Klager, (ii) de Verkoopvolmacht is vervalst, althans essentiële onderdelen van de Verkoopvolmacht zijn zonder toestemming of medeweten van Klager gewijzigd, (iii) de Notaris heeft de akte gepasseerd op basis van een valse, althans gewijzigde Verkoopvolmacht, (iv) de Notaris heeft ten onrechte de akte gewijzigd door de afgesproken betaling om te zetten in een lening van het bedrag van de koopprijs. Daarbij was tevens nagelaten bij de Klager te informeren of hij akkoord ging met de wijziging.

Behandeling klachten

Klager stelde voorop (als onderbouwing van de klachtonderdelen) dat in de akte van levering onderdelen waren opgenomen waarin hij als verkoper niet was gekend en waarmee hij zich niet kon verenigen. Het ging met name om het feit dat volgens de akte de koper de koopsom had voldaan door middel van omzetting van zijn verplichting de koopsom te betalen in een schuld uit geldlening.

De Notaris heeft in de onderhavige kwestie erkend dat er sprake is van een ernstige fout waarvoor hij verantwoordelijk is. Hij had echter wel op 31 oktober 2013 gecontroleerd of de inhoud van de akte overeenstemde met de inhoud van de Verkoopvolmacht, hetgeen ook zo bleek te zijn. Door de (voor de Notaris onbekende) wijziging door zijn medewerker kon hij immers constateren dat de akte en de Verkoopvolmacht overeenstemden. Het werd de Notaris pas na het passeren van de leveringsakte duidelijk dat de Verkoopvolmacht, met de gelegaliseerde handtekening van Klager, ná ondertekening door Klager was gewijzigd door zijn medewerker.

Bij de behandeling van deze kwestie stelde het Hof allereerst vast dat de Verkoopvolmacht na ondertekening door Klager in diens nadeel was gewijzigd. Daarbij nam zij in aanmerking dat de wijziging een belangrijke voorwaarde betrof: de omzetting van de verkoopprijs. Het Hof concludeerde dan ook dat het niet aannemelijk was dat de Notaris dit ten tijde van het passeren van de akte wist, maar dat hij dit wel had behoren te weten. Hij had dus (met andere woorden) de Verkoopvolmacht zelf inhoudelijk moeten controleren en had, naar aanleiding daarvan, met Klager contact op moeten nemen om te verifiëren of dit conform zijn wensen was. Het Hof kwam tot het oordeel dat de Notaris veronachtzaamd had dat in een notariële akte niets anders mocht worden vastgelegd dan de door de Notaris geconstateerde bedoeling en wil van partijen.

Kortom: in de situatie dat er na de legalisatie van een volmacht een wezenlijke voorwaarde wordt gewijzigd in de akte, dient een notaris altijd te verifiëren of dit in overeenstemming is met de wil van partijen. Dat klinkt logisch. Nu de Notaris in de onderhavige kwestie blind had vertrouwd op de volmacht die hij had ontvangen van zijn medewerker (hetgeen mogelijk overigens wel wat zegt over de onderlinge werkrelatie), kwam de onjuistheid daarvan (en het niet afstemmen van de inhoud met Klager) voor zijn rekening. Dit leverde hem uiteindelijk een schorsing van 6 maanden op. Fors leergeld derhalve (hopelijk ook een wijze les voor de medewerker!).

1. Gerechtshof Amsterdam 31 oktober 2017, ECLI:NL:TNORARL:2017:6 ↩

Your Key Contacts

Stephanie Proost

Associate, Amsterdam

D +31 20 795 30 23

M +31 6 29 73 53 54

stephanie.proost@dentons.com